

**«СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«УНІВЕРСАЛЬНА»**
публічне акціонерне товариство

Дата державної реєстрації – 23 грудня 1994 року
Свідцтво Нацкомфінслуг України про реєстрацію фінансової установи:
Серія СТ №16 від 21.08.2004 року
Ліцензії Нацкомфінслуг України: Серія АГ №569705, №569706, №569708-
№569732 – всі від 23.03.2011 року, Серія АВ №594195 від 27.12.2011 року, АЕ №293880
від 17.06.2014 року

Голова правління – МУЗИЧКО Олександр Васильович
Головний бухгалтер – ГАЛИЦЬКА Наталія Вікторівна

Фактична адреса: 01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, 9
Тел/факс: (044) 281-61-50
Електронна пошта: NGalyska@universalna.com

Достовірність фінансової звітності підтверджена висновком аудиторської фірми
ТОВ «АУДИТ КОНСАЛТИНГ ГРУП», свідцтво про внесення до Реєстру суб'єктів
аудиторської діяльності №4026 від 27.09.2007 року, сертифікат серії А №006035
чинний до 26.12.2020 року.

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2016 року
Форма 1

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	10 094	9 503
первісна вартість	1001	20 989	21 957
накопичена амортизація	1002	10 895	12 454
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	48 124	44 747
первісна вартість	1011	97 052	94 837
знос	1012	48 928	50 090
Інвестиційна нерухомість	1015	25 097	24 266
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	35 566	35 566
знос інвестиційної нерухомості	1017	10 469	11 300
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	73 797	143 995
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	870	1 622
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	44 477	31 363
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	8 328	7 445
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	210 787	262 941
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	579	593
Виробничі запаси	1101	579	593
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	43 937	69 270
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	21 156	1 098
з бюджетом	1135	4 147	5 845
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 721	5 538
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	1 508	2 709
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10 043	28 577
Поточні фінансові інвестиції	1160	64 614	68 794
Гроші та їх еквіваленти	1165	77 851	64 648
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167	77 851	64 648
Витрати майбутніх періодів	1170	28	43
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в: - резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	67 511	67 122
резервах незароблених премій	1183	23 870	31 293
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	315 244	339 992
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	526 031	602 933
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
Зарєстрований (пайовий) капітал	1400	192 700	192 700
Капітал у дооцінках	1405	17 804	13 355
Додатковий капітал	1410	211 427	211 427
Емісійний дохід	1411	211 427	211 427
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415	4 093	4 093
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-193 776	-181 955
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Інші резерви	1435	34 602	27 475
Усього за розділом I	1495	266 850	267 095
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	365	122
Довгострокові забезпечення	1520	8 077	8 028
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	2 127	1 974
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530	236 883	283 432
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	111 923	128 135
резерв незароблених премій	1533	124 960	155 297
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	245 325	291 582
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	913	196
товари, роботи, послуги	1615	163	1 610
розрахунками з бюджетом	1620	2	287
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	30	23
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 809	580
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	191	38 316
Поточні забезпечення	1660	1 176	1 050
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	8 572	2 194
Усього за розділом III	1695	13 856	44 256
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	526 031	602 933

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
(Звіт про сукупний дохід) за 2016 рік

Форма 2

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попе- реднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	355750	284710
Чисті зароблені страхові премії	2010	355750	284710
Премії підписані, валова сума	2011	501721	388222
Премії, передані у перестраховування	2012	123056	82172
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-30337	1819
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	7422	-19521
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	113119	100370
Валовий:			
прибуток	2090	-	184340
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(16601)	(1464)
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-16212	1006
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-389	-2470
Інші операційні доходи	2120	22243	61623
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	4
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Адміністративні витрати	2130	(43994)	(35183)
Витрати на збут	2150	(164525)	(126096)
Інші операційні витрати	2180	(52247)	(84630)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	42
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	-	-
прибуток	2195	(12493)	(1410)
збиток	2196	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	21502	12256
Інші доходи	2240	9344	48
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(362)	(1561)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(8823)	(10)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	9168	9323
прибуток	2295	(-)	(-)
збиток	2296	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(8923)	(13463)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:	2350	245	-
прибуток	2355	(-)	(-)
збиток	2356	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попе- реднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	(1467)
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	1694
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	227
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	227
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	245	(3913)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попе- реднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3914	6593
Витрати на оплату праці	2505	16724	14758
Відрахування на соціальні заходи	2510	1355	4246
Амортизація	2515	4567	6951
Інші операційні витрати	2520	250807	214465
Разом	2550	277367	247373

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попе- реднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	192700	168395
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	192700	168395
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1,27141	24,58505
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1,27141	24,58505
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ за 2016 р.

Форма 4

Стаття	Код рядка	Зарєст- ро- ваний капітал	Капітал у дооцін- ках	Додатко- вий капітал	Резерв- ний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Неопла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	192700	17804	211427	38695	(196779)	-	-	263847
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	3003	-	-	3003
Скоригований залишок на початок року	4095	192700	17804	211427	38695	(193776)	-	-	266850
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	245	-	-	245
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зарєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-					

Примітки до річної фінансової звітності ПАТ «СК«Універсальна» за рік, що закінчився 31 грудня 2016 р.

Загальна інформація.

Найменування звітуючої організації:	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «УНІВЕРСАЛЬНА»
Організаційно-правова форма:	Публічне акціонерне товариство
Країна реєстрації	Україна
Юридична адреса (адреса знаходження органу управління організації):	01133 м. Київ, бульвар Лесі Українки, 9
Звітний період	Рік, що закінчується 31 грудня 2016 р.
Дата затвердження звітності	Фінансова звітність Товариства вперше затверджена до випуску керівником Товариства 28 лютого 2017 р. Після проведення аудиторської перевірки річної фінансової звітності за 2016 рік керівництвом Товариства внесено зміни до звітності, внаслідок чого 18 квітня 2017 р. фінансова звітність Товариства повторно була затверджена до випуску (з метою оприлюднення) керівником Товариства.
Валюта звітності	Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.
Рівень округлення в представлений звітності	Тис. (1000)

Фінансова звітність ПАТ «СК «Універсальна» підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, яка затверджена Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (Рада з МСФЗ).

Опис характеру і основних напрямів діяльності організації:

Страхова компанія здійснює свою діяльність відповідно до ліцензій, зазначених в таблиці нижче:

№ з/п	Вид страхування	№ ліцензії	Термін дії ліцензії
1.	Страхування від нещасних випадків	АГ №569723	23.03.2011
2.	Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	АГ №569720	23.03.2011
3.	Страхування здоров'я на випадок хвороби	АГ №569717	23.03.2011
4.	Страхування залізничного транспорту	АГ №569715	23.03.2011
5.	Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	АГ №569722	23.03.2011
6.	Страхування повітряного транспорту	АГ №569726	23.03.2011
7.	Страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)	АГ №569711	23.03.2011
8.	Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	АГ №569706	23.03.2011
9.	Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	АГ №569710	23.03.2011
10.	Страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 7-12)	АГ №569719	23.03.2011
11.	Страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	АГ №569709	23.03.2011
12.	Страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	АГ №569708	23.03.2011
13.	Страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12 – 14 цієї статті)	АГ №569725	23.03.2011
14.	Страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	АГ №569718	23.03.2011
15.	Страхування фінансових ризиків	АГ №569730	23.03.2011
16.	Страхування судових витрат	АГ №569728	23.03.2011
17.	Страхування виданих гарантій (порук) та прийнятій гарантій	АГ №569712	23.03.2011
18.	Страхування медичних витрат	АГ №569721	23.03.2011
19.	Страхування сільськогосподарської продукції	АЕ №293880	17.06.2014
20.	Особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд)	АГ №569727	23.03.2011
21.	Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	АГ №569724	23.03.2011
22.	Авіаційне страхування цивільної авіації	АГ №569705	23.03.2011
23.	Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за внутрішніми договорами)	АГ №569713	23.03.2011
24.	Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за міжнародними договорами)	АГ №569713	23.03.2011
25.	Страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкodu, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	АГ №569732	23.03.2011
26.	Страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкodu, яку може бути заподіяно пожежними та аваріями на об'єктах підвищеної небезпечності, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру	АГ №569731	23.03.2011
27.	Страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів	АГ №569714	23.03.2011
28.	Страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншою законом володіють зброєю, за шкodu, яка може бути заподіяна третьою особою або ті майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї	АГ №569716	23.03.2011
29.	Страхування тварин на випадок загинів, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків у випадках та згідно з переліком тварин, встановленими Кабінетом Міністрів України	АГ №569729	23.03.2011
30.	Страхування предмета іпотeki від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	АВ №594195	27.12.2011

2. Загальна основа формування фінансової звітності та перелік найбільш значимих положень облікової політики.

Основа ведення бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік Товариства ведеться відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО).

Фінансова звітність за МСФЗ складається на основі інформації про активи, зобов'язання, капіталі, господарські операції та результати відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Основа подання інформації.

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірного подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 01 січня 2016 року, що офіційно оприлюднені на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 01 січня 2016 року, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, збалансованої та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Товариство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

Інформація представляється в основному виходячи з бази оцінки за історичною вартістю (собівартістю).

Для складання фінансової звітності відповідно до МСФЗ керівництво проводить оцінку на основі принципу обачності активів, зобов'язань, доходів і витрат. Оцінка в основному виробляється щодо резерву сумнівних боргів, резерву відпусток, відкладеного податку на прибуток, справедливої вартості фінансових інструментів.

Припущення про безперервність діяльності.

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідні було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Основа формування облікових політик.

Облікові політики – конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ

наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречно та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ.

2.1. Грошові кошти та їх еквіваленти.

Грошові кошти Товариства включають грошові кошти в банках, готівкові грошові кошти в касах, грошові документи і еквіваленти грошових коштів, не обмежені у використанні.

Іноземна валюта

Фінансова звітність Товариства складається в національній валюті України (гривні), що є функціональною валютою.

Господарські операції, проведені в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у функціональній валюті за курсом Національного Банку України (НБУ) на дату здійснення операції.

На дату складання фінансової звітності згідно МСБО 21 все монетарні статті, що враховуються в іноземній валюті перераховуються та відображаються в Балансі за курсом НБУ на дату складання звітності.

Курсові різниці, що виникають при перерахунку, відображаються загальним підсумком у звіті про фінансові результати того періоду, в якому вони виникли.

2.2. Оренда.

Оренда класифікується як фінансова оренда, коли за умовами оренди передаються в основному всі ризики і вигоди, пов'язані з експлуатацією активу, і оренда відповідає одному з критеріїв визнання визначеному в МСБО 17 «Оренда». Усі інші види оренди класифікуються як операційна оренда.

Активи, які утримуються на умовах фінансової оренди, визнаються активами Товариства за найменшою з вартості або справедливої вартості або дисконтованою вартістю мінімальних орендних платежів на дату отримання. Відповідна заборгованість включаться до балансу як зобов'язання з фінансової оренди, з поділом на довгострокову і короткострокову заборгованість.

Фінансові витрати визначаються з використанням методу ефективної ставки відсотка. Відсоток визначається за встановленим орендодавцем у договорі оренди або як ставка можливого залучення. Фінансові витрати включаються до звіту про фінансові результати протягом відповідного періоду оренди.

Орендні платежі з операційної оренди відображаються у звіті про фінансові результати на пропорційно-тимчасовій основі протягом відповідного періоду оренди.

У разі надання в операційну оренду майна Товариства, суми, що підлягають отриманню від орендаря, відображаються як інший операційний дохід у сумі на нарахованих поточних платежах.

2.3. Визнання доходів і витрат.

Доходи Товариства визнаються на основі принципу нарахування, коли існує впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод, а сума доходу може бути достовірно визначена.

Дохід від реалізації товарів визнається тоді, коли фактично здійснено перехід від продавця до покупця значних ризиків, переваг і контроль над активами (товар відвантажено і право власності передано) і дохід відповідає всім критеріям визнання відповідно до МСБО 18.

Особливих умов визнання доходу від реалізації товарів у відповідності з політикою Компанії не передбачено.

У разі надання Товариством послуг з виконання робіт, обумовлених контрактом, протягом узгодженого часу, дохід визнається в тому звітному періоді, в якому надані послуги, і розраховуються на основі загальної вартості контракту і відсотка виконання.

Процентний дохід визнається в тому періоді, до якого він ставиться виходячи з принципу нарахування.

Дохід від дивідендів визнається, коли виникає право учасників на отримання платежу. Витрати, пов'язані з отриманням доходу, визнаються одночасно з відповідним доходом.

2.4. Основні засоби.

Основні засоби Товариства враховуються і відображаються у фінансовій звітності Товариства відповідно до МСБО 16 «Основні засоби».

Основними засобами визнаються матеріальні активи Товариства, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року, первісна вартість яких визначається залежно від класу, які використовуються в процесі виробництва надання послуг, здавання в оренду іншим сторонам, для здійснення адміністративних або соціальних функцій.

Основні засоби Товариства обліковуються за об'єктами. Об'єкти основних засобів класифікуються за окремими класами.

Класи основних засобів

Клас основних засобів	Строк корисного використання, років	Метод нарахування амортизації
Земельні ділянки	-	Не нараховується
Будівлі та приміщення	25-50	Прямолінійний
Машини та обладнання	5	Прямолінійний
Автомобілі	5	Прямолінійний
Комп'ютери та офісна техніка	4	Прямолінійний
Меблі	5	Прямолінійний

Придбані основні засоби оцінюються за первісною вартістю, яка включає в себе вартість придбання і всі витрати пов'язані з доставкою і доведенням об'єкта до експлуатації.

Виготовлені власними силами об'єкти основних засобів оцінюються за фактичними прямими витратами на їх створення. У момент введення в експлуатацію їх вартість порівнюється з вартістю відшкодування відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Нарахування амортизації по об'єктах основних засобів проводиться прямолінійним способом виходячи з терміну корисного використання цього об'єкта. Нарахування амортизації основних засобів починається з моменту, в якому такий основний засіб є придатним до використання.

Витрати на обслуговування, експлуатацію та ремонтні основних засобів списуються на витрати періоду в міру їх виникнення. Вартість істотних оновлень і вдосконалень основних засобів капіталізується. Якщо при заміні одного з компонентів складних об'єктів основних засобів виконані умови визнання матеріального активу, то відповідні витрати додаються до балансової вартості складного об'єкта, а операція по заміні розглядається як реалізація (випуття) старого компонента.

Товариство використовує для оцінки основних засобів першу модель - облік за первісною вартістю.

У разі наявності факторів знецінення активів відображати основні засоби за мінусом збитків від знецінення згідно з МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Основні засоби, призначені для продажу, та відповідають критеріям визнання обліковуються відповідно до МСФЗ 5.

2.4.1. Облікові політики щодо інвестиційної нерухомості

Визнання інвестиційної нерухомості

До інвестиційної нерухомості Товариство відносить нерухомість (землю чи будівлі, або частину будівлі, або їх поєднання), утримувану на правах власності або згідно з угодою про фінансову оренду з метою отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: (а) використання у виробництві чи при постачанні товарів, при наданні послуг чи для адміністративних цілей, або (б) продажу в звичайному ході діяльності.

Інвестиційна нерухомість визнається як актив тоді і тільки тоді, коли: (а) є ймовірність того, що Товариство отримає майбутні економічні вигоди, які пов'язані з цією інвестиційною нерухомістю, (б) собівартість інвестиційної нерухомості можна достовірно оцінити.

Якщо будівлі включають одну частину, яка утримується з метою отримання орендної плати та другу частину для використання у процесі діяльності Товариства або для адміністративних цілей, в бухгалтерському обліку такі частини об'єкту нерухомості оцінюються та відображаються окремо, якщо вони можуть бути продані окремо.

Первісна та подальша оцінка інвестиційної нерухомості

Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Витрати на операцію включаються до первісної вартості. Собівартість придбані інвестиційної нерухомості включає ціну її придбання та будь-які витрати, які безпосередньо віднесені до придбання. Безпосередньо віднесені витрати охоплюють, наприклад, винагороди за надання професійних юридичних послуг, податки, пов'язані з передачею права власності, та інші витрати на операцію.

Після первісного визнання Компанія відображає у фінансовій звітності інвестиційну нерухомість та відповідні капітальні інвестиції за первісною вартістю (собівартістю) за мінусом накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності. Результати переоцінки відображаються у прибутку або збитку Товариства.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості зазвичай визначається із залученням незалежного оцінювача. Періодичність перегляду справедливої вартості зумовлюється суттєвими для обліку коливаннями цін на ринку подібної нерухомості. Справедлива вартість незавершеного будівництва дорівнює вартості завершеного об'єкта за вирахуванням витрат на закінчення будівництва.

Товариство обрає для оцінки об'єктів інвестиційної нерухомості модель оцінки за собівартістю відповідно до МСБО 16 та застосовує такий підхід до всієї інвестиційної нерухомості, при цьому розкриваються причини, з яких не використовується справедлива вартість.

2.5. Нематеріальні активи.

Нематеріальні активи Товариства враховуються і відображаються у фінансовій звітності згідно МСБО 38 «Нематеріальні активи».

Нематеріальними активами визнаються контрольовані суспільством немонетарні активи, які не мають матеріальної форми, можуть бути ідентифіковані окремо від підприємства і використовуються підприємством протягом періоду більше 1 року (або операційного циклу) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях або передачі в оренду іншим особам.

Об'єкти нематеріальних активів класифікуються за окремими групами:

- авторські права (в т.ч. на програмне забезпечення);
- ліцензії;
- торгові марки, включаючи бренди та назви публікацій.

Програмне забезпечення, яке є невіддільним і необхідним для забезпечення роботи основних засобів, враховується в складі цих об'єктів.

Нематеріальні активи оцінюються за первісною вартістю (собівартістю), яка включає в себе вартість придбання і витрати пов'язані з доведенням нематеріальних активів до експлуатації.

Подальші витрати на нематеріальний актив збільшують собівартість нематеріального активу, якщо:

- існує ймовірність того, що ці витрати призведуть до генерування активом майбутніх економічних вигод, які перевищать його спочатку оцінені рівень ефективності;
- ці витрати можна достовірно оцінити і віднести до відповідного активу.

Якщо наступні витрати на нематеріальний актив необхідні для підтримки спочатку оціненої ефективності активу, вони визнаються витратами періоду.

Нематеріальні активи амортизуються прямолінійним методом протягом очікуваного рядок їх використання, але не більше 10 років. Нарахування амортизації починається з моменту введення нематеріального активу в експлуатацію.

Очікуваний термін корисного використання нематеріальних активів визначається при їх постановці на облік виходячи з:

- очікуваного морального зносу, правових або інших обмежень щодо строків використання або інших факторів;
- строків використання подібних активів.

На дату звіту нематеріальні активи враховуються за моделлю первісної вартості з урахуванням можливого зменшення корисності відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

2.6. Фінансові інвестиції.

Фінансові інвестиції обліковуються відповідно до МСБО 32 і 39. З метою складання фінансової звітності класифікуються за категоріями:

- призначені для торгівлі;
- утримуються до погашення;
- наявні для продажу;
- інвестиції в дочірні компанії.

Інвестиції, призначені для торгівлі, обліковуються за справедливою вартістю з віднесенням їм змін на прибуток або збиток.

Інвестиції, які мають фіксований термін погашення і утримуються до погашення обліковуються за амортизованою собівартістю. Інвестиції, що не мають фіксованого терміну погашення, обліковуються за собівартістю.

Інвестиції, наявні для продажу, обліковуються за справедливою вартістю з віднесенням їм змін на власний капітал.

Знецінення активів.

Товариство відображає необоротні активи у фінансовій звітності з урахуванням знецінення, яке враховується відповідно до МСБО 36.

На дату складання фінансової звітності Товариство визначає наявність ознак знецінення активів:

- зменшення ринкової вартості активу протягом звітного періоду на істотну величину, ніж очікувалося;
- старіння або фізичне пошкодження активу;
- істотні негативні зміни в технологічному, ринковому, економічному або правовому середовищі, у якому діє Товариство, що сталося протягом звітного періоду або очікувані найближчим часом;
- збільшення протягом звітного періоду ринкових ставок відсотка, яке може суттєво зменшити суму очікуваного відшкодування активу;
- перевищення балансової вартості чистих активів над їх ринковою вартістю;
- суттєві зміни способу використання активу протягом звітного періоду або такі очікувані зміни в наступному періоді, які негативно впливають на діяльність підприємства;

При наявності ознак знецінення активів, Товариство визначає суму очікуваного відшкодування активу. Сума очікуваного відшкодування активу - це найбільше з двох оцінок: справедливої вартості за мінусом витрат на продаж і цінності використання. Якщо сума очікуваного відшкодування менше балансової вартості активу, різниця визнається збитком від зменшення у звіті про фінансові результати з одночасним зменшенням балансової вартості активу до суми очікуваного відшкодування.

Специфіка діяльності Товариства передбачає враховувати все підприємство як Одиницю генерує грошові потоки, тому знецінення окремого активу, у разі відсутності ознак знецінення Одиниці в цілому у звітності не відображається.

2.7. Витрати за позиками.

Товариство для складання фінансової звітності застосов

2.10. Зобов'язання і резерви.

Облік і визнання зобов'язань та резервів в Товаристві здійснюється відповідно до МСБО 37. Зобов'язання Товариства, класифікуються на довгострокові (термін погашення понад 12 місяців) і поточні (термін погашення до 12 місяців).

Довгострокові зобов'язання (крім відкладених податків на прибуток) відображаються в залежності від виду або по амортизується або за дисконтованою вартістю.

Поточна кредиторська заборгованість враховується і відображається у Балансі за первісною вартістю, яка дорівнює справедливій вартості отриманих активів або послуг.

Товариство здійснює переклад частини довгострокової кредиторської заборгованості до складу короткострокової, коли станом на дату Балансу за умовами договору до повернення частини суми боргу залишається менше 365 днів.

Резерви визнаються, якщо Товариство в результаті певної події в минулому має юридичні або фактичні зобов'язання, для врегулювання яких з більшим ступенем імовірності буде потрібно відіт ресурсів, і які можна оцінити з достатньою надійністю.

Товариство визнає як резерв - резерв відпусток, який формується щомісяця виходячи з фонду оплати праці та розрахункового оціночного коефіцієнта. Коефіцієнт розраховується виходячи з даних попередніх звітних періодів з урахуванням поправки на інформацію звітного періоду.

Товариство визнає непередбачені зобов'язання, виходячи з їх критеріїв визнання, покладаючись на оцінку ймовірності їх виникнення та сум погашення, отриманої від експертів.

2.11. Обікові політики щодо страхової діяльності

Страхові та інвестиційні контракти- класифікація

Товариство укладає контракти, що передбачають передачу страхових ризиків або фінансових ризиків або обох видів ризиків. Страховими є контрактими, які передають суттєвий страховий ризик. Такі контракти можуть також передавати фінансовий ризик. В якості загальної політики Товариство визнає значним ризиком потенційне зобов'язання по виплаті відшкодування у разі настання страхового випадку, що принаймні на 10% перевищує суму відшкодування, що підлягає виплаті у разі, якщо страховий випадок не відбувається.

Інвестиційними контрактами є договори, які передають фінансові ризики без значного страхового ризику.

Деякі з страхових та інвестиційних контрактів мають умови дискреційної участі (УДУ). Ця умова дає право на отримання, в додаток до гарантованих виплат, додаткової виплати і бонуси:

- якщо, ймовірно, становитимуть значну частину всіх контрактних виплат,
- рішення про суму або визначення часу яких за контрактом належить емітентові,
- В) за умовами контракту вони ґрунтуються на:
  - результатах операцій за визначеним пулом контрактів або за контрактом визначеного типу,
  - реалізованих або нереалізованих доходах від інвестицій за визначеним пулом активів, утримуваних емітентом, або
  - Прибутку чи збитку підприємства, фонду або іншого суб'єкта господарювання, які є емітентом контакту.

Місцеві нормативні акти та умови цих договорів встановлюють основу для визначення сум на які додаткові дискреційні виплати розраховуються (УДУ право на надлишкові доходи) та в рамках якого Товариство може здійснювати розподіл в частинах та в терміні виплат передбачених для утримувачів контрактів. Принаймні 90% від надлишкового інвестиційного доходу має бути розподілене на утримувачів контрактів в цілому (що може включати майбутніх утримувачів контрактів); розмір та час виплат такого розподілу конкретним утримувачам контрактів є умовою дискреційної участі Товариства; предметом рекомендацій відповідного місцевого актуарію.

Страхові контракти та інвестиційні контракти з УДУ

Визнання та оцінка

Страхові контракти та інвестиційні контракти з УДУ класифікуються як *короткострокові договори страхування*

Це страхові контракти від нещасних випадків, страхування майна і короткострокових договорів страхування життя.

Договори *страхування від нещасних випадків* захищають клієнтів Товариства від ризику заповняння шкоди третім особам в результаті їх законної діяльності. Покриття включає як договірні, так і позадоговірні події. Типовий захист, що пропонується, розроблений для роботодавців, які набувають юридичну відповідальність за виплату компенсації постраждалим працівникам (зобов'язання роботодавців) і для індивідуальних та корпоративних клієнтів, які мають відповідальність виплатити компенсації третім особам за тілесні ушкодження або пошкодження майна (цивільної відповідальності).

Договори *страхування майна* головним чином компенсують клієнтам Товариства шкоду, заподіяну їх власності, або вартість втраченого майна. Клієнти, які здійснюють комерційну діяльність у власних приміщеннях також можуть отримати компенсацію за втрату доходів внаслідок неможливості використання застрахованої власності в її підприємницькій діяльності (покриття у зв'язку з припиненням діяльності).

Короткострокові договори страхування життя захищають клієнтів Товариства від наслідків подій (таких як смерть або інвалідність), щоб унеможливити на здатність клієнта або його/її утримувачів підтримувати свій необхідний рівень доходів. Гарантовані виплати при настанні визначеної страхової події є або фіксованими або залежать від розміру економічних втрат, понесених страховальником. Немає строку погашення або передачі вигод.

По всім цим контрактам, премії визнаються доходом (заробілені премії) пропорційно терміну страхування. Частина премій, зобов'язання з незароблених премій. Премії відображено до вирахування комісії та валовою сумою з урахуванням будь-яких податків та зборів, які накладаються на такі премії.

Витрати по страховим вимогам та на врегулювання збитків відносяться на зменшення доходів по мірі їх виникнення на основі оціночної величини зобов'язань по компенсації власникам контракту або третім особам постраждалих від власників контракту. Вони включають в себе прями і непрямі витрати на врегулювання збитків і впливають з подій, які сталися до кінця звітного періоду, навіть якщо вони ще не були заявлені до відома Товариства. Товариство не виключає своєї відповідальності за неоплаченими вимогами іншими, ніж вимогами по втраті працездатності. Зобов'язання за невиконаними вимогами оцінюються з використанням припущень по конкретним випадкам, заявлених до Компанії, і статистичного аналізу за вимогами, що відбулися, але не є заявленними, та для оцінки очікуваних виплат більш складних вимог, на які можуть впливати зовнішні фактори (такі, як судові рішення).

Контракти з перестраховання

Контрактами, укладеними Товариством з перестраховиками, по яким Товариству компенсуються збитки за одним або кількома договорами, укладеними Компанією, і які відповідають вимогам класифікації для договорів страхування згідно примітки 7 визнаються як договори перестраховання. Контракти, які не відповідають цим вимогам класифікації визнаються як фінансові активи. Договори страхування, укладені Товариством відповідно до якого іншою стороною договору є інший страховик (внутрішнє перестраховання) включаються до договорів страхування.

Виплати, на які Товариство має право відповідно до договорів перестраховання визнаються активами перестраховання. Ці активи складаються з короткострокових вимог до перестраховиків, а також довгострокової дебіторської заборгованості, які залежать від очікуваних вимог та винагород, що впливають з пов'язаних перестрахованих договорів страхування.

Дебіторська і кредиторська заборгованість, пов'язані з договорами страхування та інвестиційними контрактами

Дебіторська та кредиторська заборгованість відображаються у періоді коли такі платежі належать до сплати. Вони включають в себе суми, належні від агентів, брокерів та власників договорів страхування та належні до сплати таким контрагентам.

Якщо існують об'єктивні докази того, що дебіторська заборгованість за страховою діяльністю є знеціненою, Товариство зменшує балансову вартість такої заборгованості, і відповідно визнає збиток від знецінення у звіті про прибутки і збитки. Товариство збирає об'єктивні докази того, що страхова дебіторська заборгованість є знеціненою, використовуючи той же процес, прийнятний для кредитів та дебіторської заборгованості. Збиток від знецінення розраховується за тим же способом, що використовується для цих фінансових активів.

Суми від реалізації пошкодженого майна та отримані в результаті регресу

Деякі страхові контракти дозволяють Товариству продати майно (як правило, пошкоджене), яке отримане при врегулюванні вимог (наприклад, врятоване майно). Товариство також може мати право подавати претензії третім особам для оплати частини або всіх витрат (наприклад, правову регресу).

Оцінки суми відшкодування від реалізації пошкодженого майна включаються в якості зменшення суми зобов'язань за страховими вимогами, а пошкоджене майно визнається в інших активах, якщо зобов'язання погашено. Зменшення зобов'язань визнається в сумі, яка може бути об'єктивно повернута в результаті відчуження майна.

Відшкодування в наслідок регресу також розглядаються в якості знижки при оцінці зобов'язань за страховими вимогами і визнаються в інших активах, якщо зобов'язання погашено. Зменшення зобов'язань визнається в оціночній сумі відшкодування, яке може бути отримане а результаті дій проти винної третьої особи.

2.12. Виплати працівникам.

Всі винагороди працівникам в Товаристві враховуються як поточні, відповідно до МСБО 19.

У процесі господарської діяльності Товариство сплачує обов'язкові внески до Державного Пенсійного фонду і до Державні фонди соціального страхування за своїх працівників, в розмірі, передбаченому Законодавством України.

2.13. Витрати з податку на прибуток.

Витрати з податку на прибуток визначаються і відображаються у фінансовій звітності Товариства відповідно до МСБО 12.

Витрати з податку на прибуток, що відображаються у звіті про фінансові результати, складаються з сум поточного та відстроченого податку на прибуток.

Поточний податок на прибуток визначається виходячи з оподаткованого прибутку за рік, розрахованої за правилами податкового законодавства України.

Відстрочений податок визнається в сумі, яка, як очікується, буде сплачена або відшкодована в зв'язку з наявністю різниці між балансовою вартістю активів і зобов'язань, відображених у фінансовій звітності, та відповідними податковими базами активів і зобов'язань. Відстрочені податки на прибуток розраховуються за тимчасовими різницями з використанням балансового методу обліку.

Відкладені податкові активи та зобов'язання розраховуються за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовні в періоді, коли будуть реалізовані активи або погашені на основі податкових ставок, що діляти на звітну дату, або про введення яких в дію в найближчому майбутньому було достовірно відомо станом на звітну дату.

Відстрочені податкові активи відображаються тільки в тому випадку, якщо існує ймовірність того, що наявність майбутнього оподаткованого прибутку дозволить реалізувати відкладені податкові активи або якщо зможуть бути зараховані проти існуючих відкладених податкових зобов'язань.

2.14. Власний капітал.

Статутний капітал, включає в себе внески учасників. Сума перевищення справедливої вартості отриманих коштів над номінальною вартістю частки учасника відображається як емісійний дохід.

Товариство нараховує дивіденди учасникам, і визнають їх як зобов'язання на звітну дату тільки в тому випадку, якщо вони були оголошені до звітної дати включно.

2.15. Сегменти.

Товариство в силу своїх особливостей і сформованою практикою організації займається одним видом діяльності. У зв'язку з цим господарсько-галузеві сегменти не виділені.

Товариство займається реалізацією товарів тільки на території України, у зв'язку з цим географічні сегменти не виділяються.

У разі розширення масштабів діяльності Товариства та появи нових видів діяльності Товариство буде подавати фінансову звітність відповідно до МСБО 14.

2.16. Пов'язані особи.

Відповідно з ознаками пов'язаних осіб, які наводяться в МСБО 24, пов'язаними особами в Товаристві є власники та провідний управлінський персонал.

2.17. Умовні зобов'язання та активи.

Товариство не визнає умовні зобов'язання в звіті про фінансовий стан Товариства. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Товариство не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

2.18. Події, що відбулися після звітної дати.

Керівництво Товариства визначає порядок, дату підписання фінансової звітності та осіб уповноважених підписувати звітність.

При складанні фінансової звітності Товариство враховує події, що відбулися після звітної дати і відображає їх у фінансовій звітності відповідно до МСБО 10.

2.19. Форми фінансової звітності.

Товариство визначає форми подання фінансової звітності відповідно до рекомендацій МСБО 1.

Баланс складається шляхом розподілу активів і зобов'язань на поточні та довгострокові.

Звіт про фінансові результати складається шляхом розподілу витрат за функціональною ознакою.

Звіт про зміни у власному капіталі представляється в розгорнутому форматі.

Звіт про рух грошових коштів складається відповідно до МСБО 7 прямим методом.

Примітки до фінансової звітності складаються відповідно з обов'язковими вимогами до розкриття інформації, викладеними у всіх МСБО / МСФЗ.

2.20. Використання нових та переглянутих стандартів, які були випущені і набирають чинності в 2016 році.

Застосування нових стандартів та інтерпретацій

Товариство вперше застосувало деякі нові стандарти і поправки до чинних стандартів, які вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 р або після цієї дати. Товариство не застосувало опублікованих достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але не вступили в силу. Характер і вплив цих змін розглядаються нижче. Хоча нові стандарти і поправки застосовувалися вперше в 2016 році, вони не мали істотного впливу на річну фінансову звітність Товариства. Характер і вплив кожного нового стандарту / поправки описані нижче:

МСФЗ (IFRS) 14 «Відстрочені рахунки тарифного регулювання»

МСФЗ (IFRS) 14 є неонов'язковим стандартом, який дозволяє організаціям, діяльність яких підлягає тарифного регулювання, продовжувати застосовувати більшість застосовуваних ними діючих принципів облікової політики щодо залишків по рахунках відстрочених після тарифних різниць першого застосування МСФЗ. Організації, які застосовують МСФЗ (IFRS) 14, повинні представити рахунки відстрочених тарифних різниць окремими рядками в звіті про фінансовий стан, а по руху такими залишками - окремими рядками в звіті про прибуток або збиток і ПКД. Стандарт вимагає розкриття інформації про характер тарифного регулювання та пов'язаних з ним ризиками, а також про вплив такого регулювання на фінансову звітність організації. Оскільки Товариство вже готує звітність по МСФЗ, а її діяльність не підлягає тарифному регулюванню, даний стандарт не застосовується до її фінансової звітності.

МСФЗ (IFRS) 11 «Спільна діяльність» - «Облік придбання часткової участі»

Поправки до МСФЗ (IFRS) 11 вимагають, щоб учасник спільних операцій враховував придбання частки участі в спільній операції, діяльність якої є бізнес, згідно з відповідними принципами МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесів» для обліку об'єднань бізнесів. Поправки також роз'яснюють, що раніше придбані частки участі в спільній операції не переоцінюються при придбанні додаткової частки участі в тій же спільній операції, якщо зберігається спільний контроль. Крім того, в МСФЗ (IFRS) 11 було включено виключення зі сфери застосування, згідно з яким дані поправки не застосовуються, якщо сторони, які здійснюють спільний контроль (включаючи звітує), знаходяться під загальним контролем однієї і тієї ж сторони, що володіє кінцевим контролем. Поправки застосовуються як щодо придбання початкової частки участі в спільній операції, так і щодо придбання додаткових часток в тій же спільній операції і вступають в силу на перспективній основі. Поправки не впливають на фінансову звітність Товариства, оскільки в аналізованому періоді частки участі в спільній операції не придбалися.

Поправки до МСФЗ (IAS) 16 і МСФЗ (IAS) 38 «Роз'яснення допустимих методів амортизації»

Поправки роз'яснюють принципи МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» і МСФЗ (IAS) 38 «Нематеріальні активи», які полягають в тому, що виручка відображає структуру економічних вигод, які генеруються в результаті діяльності бізнесу (частиною якого є актив), а не економічні вигоди, які споживаються в рамках використання активу. В результаті заснований на виручці метод не може використовуватися для амортизації основних засобів і може використовуватися тільки в рідкісних випадках для амортизації нематеріальних активів. Поправки застосовуються на перспективній основі і не впливають на фінансову звітність Товариства, оскільки вона не використовувала заснований на виручці метод для амортизації своїх необоротних активів.

Поправки до МСФЗ (IAS) 16 і МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство: плодів культури»

Поправки вносять зміни до вимог обліку біологічних активів, які відповідають визначенню плодівих культур. Згідно з поправками біологічні активи, які відповідають визначенню плодівих культур, більш не належать до сфери застосування МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство». Замість цього до них застосовується положення МСФЗ (IAS) 16. Після першого визнання плодівих культур будуть оцінюватися відповідно до МСФЗ (IAS) 16 по накопиченим фактичними витратами (до дозрівання) і з використанням моделі обліку за первісною вартістю або моделі переоцінки (після дозрівання). Поправки також

зобов'язують, щоб продукція, яка росте на плодівих культурах, як і раніше залишалася в рамках сфери застосування МСФЗ (IAS) 41 і оцінювалася за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. Відносно державних субсидій, що відносяться до плодівих культур, буде застосовуватися МСФЗ (IAS) 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Поправки застосовуються ретроспективно і не впливають на фінансову звітність Товариства, оскільки у Товариства відсутні плодівих культур.

Поправки до МСФЗ (IAS) 27 «Метод пайової участі в окремих фінансових звітах»

Поправки дозволяють організаціям використовувати метод пайової участі для обліку інвестицій в дочірній організації, спільні підприємства та асоційовані організації в окремих фінансових звітах. Організації, які вже застосовують МСФЗ і приймають рішення про перехід на метод пайової участі в своїх окремих фінансових звітах, повинні застосовувати цю зміну ретроспективно. Поправки не впливають на фінансову звітність Товариства.

«Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2012-2014 рр.»

Даний документ включає в себе наступні поправки: МСФЗ (IFRS) 5 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» Вибуття активів (або ліквідаційних груп) здійснюється, як правило, за допомогою продажу або розподілу власникам. Поправка роз'яснює, що перехід від одного методу вибуття до іншого повинен вважатися не новим планом з вибуття, а продовженням початкового плану. Таким чином, застосування вимог МСФЗ (IFRS) 5 не переривається. Дана поправка застосовується ретроспективно.

МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

(I) Договори на обслуговування

Поправка роз'яснює, що договір на обслуговування, що передбачає сплату винагороди, може являти собою подальшу участь у фінансовому активі. Для визначення необхідності розкриття інформації організації повинна оцінити характер винагороди і угоди відповідно до вказівок щодо подальшої участі в МСФЗ (IFRS) 7. Оцінка того, які договори на обслуговування уявляють собою подальшу участь, повинна бути проведена ретроспективно. Однак розкриття інформації є необхідним для періодів, що починаються до річного періоду, в якому організація вперше застосовує дану поправку.

(II) Застосування поправок до МСФЗ (IFRS) 7 в скороченій проміжній фінансовій звітності

Поправка роз'яснює, що вимоги до розкриття інформації про взаємозаліг не застосовуються до скороченої проміжної фінансової звітності, за винятком випадків, коли така інформація є значним оновленням інформації, відображеної в останньому річному звіті. Дана поправка застосовується ретроспективно.

МСФЗ (IAS) 19 «Виплати працівникам»

Поправка роз'яснює, що розвиненість ринку високоякісних корпоративних облигацій оцінюється на підставі валюти, в якій облигація номінована, а не країни, в якій облигація випущена. При відсутності розвиненого ринку високоякісних корпоративних облигацій, номінованих в певній валюті, необхідно використовувати ставки за державними облигаціями. Дана поправка застосовується перспективно.

МСФЗ (IAS) 34 «Проміжна фінансова звітність»

Поправка роз'яснює, що інформація за проміжний період повинна бути розкрита або в проміжній фінансовій звітності, або в іншому місці проміжного фінансового звіту (наприклад, в коментарях керівництва або в звіті про оцінку ризиків) із зазначенням відповідних перехресних посилань в проміжній фінансовій звітності. Інша інформація в проміжному фінансовому звіті повинна бути доступна для користувачів на тих же умовах і в ті ж терміни, що і проміжна фінансова звітність. Дана поправка застосовується ретроспективно.

Поправки не впливають на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансової звітності»

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 швидше роз'яснюють, а не значно змінюють, існуючі вимоги МСФЗ (IAS) 1.

Поправки роз'яснюють наступне:

- вимоги до суттєвості МСФЗ (IAS) 1;
- окремі статті у звіті про прибуток або збиток і ПКД і в звіті про фінансове положення можуть бути дезагреговані;
- у організації є можливість вибирати порядок подання приміток до фінансової звітності;
- частка ПКД асоційованих організацій і спільних підприємств, які обліковуються за методом участі в капіталі, має бути викладена агреговано в рамках однієї статті і класифікуватися як статті, які будуть чи не будуть згодом рекласифіковано в чистий прибуток або збиток.

Крім цього, поправки роз'яснюють вимоги, які застосовуються при поданні додаткових проміжних підсумкових сум у звіті про фінансовий стан і звіті про прибуток або збиток і ПКД. Дані поправки не впливають на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10, МСФЗ (IFRS) 12 та МСФЗ (IAS) 28 «Інвестиційні організації: застосування виключення з вимоги про консолідацію»

Поправки розглядають питання, які виникли при застосуванні винятків щодо інвестиційних організацій згідно з МСФЗ (IFRS) 10 «Консолідована фінансова звітність». Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 роз'яснюють, що виключення з вимоги про подання консолідованої фінансової звітності застосовується і до материнської організації, яка є дочірньою організацією інвестиційної організації, якщо інвестиційна організація оцінює всі свої дочірні організації за справедливою вартістю.

Крім цього, поправки до МСФЗ (IFRS) 10 роз'яснюють, що консолідації підлягає тільки така дочірня організація інвестиційної організації, яка сама не є інвестиційною організацією і надає інвестиційній організації допоміжні послуги. Всі інші дочірні організації інвестиційної організації оцінюються за справедливою вартістю. Поправки до МСФЗ (IAS) 28 «Інвестиції в асоційовані організації та спільні підприємства» дозволяють інвестору при застосуванні методу участі в капіталі зберегти оцінку за справедливою вартістю, застосованою його асоційованою органіцією або спільним підприємством, яке є інвестиційною організацією, до своїх власних часток участі в дочірніх організаціях.

Ці поправки застосовуються ретроспективно і не впливають на фінансову звітність Товариства, оскільки воно не складає консолідовану фінансову звітність.

Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу

Нижче наводяться стандарти і роз'яснення, які були випущені, але ще не вступили в силу на дату випуску фінансової звітності Товариства. Компанія має намір застосувати ці стандарти з дати їх вступу в силу.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»

У липні 2014 року Рада з МСФЗ випустила остаточну редакцію МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», яка замінює МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та всі попередні редакції МСФЗ (IFRS) 9. МСФЗ (IFRS) 9 об'єднує разом три частини проекту з обліку фінансових інструментів: класифікація та оцінка, знецінення та облік хеджування. МСФЗ (IFRS) 9 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати, при цьому допускається застосування до цієї дати. За винятком обліку хеджування стандарт застосовується ретроспективно, але надання порівняльної інформації не є обов'язковим. Вимоги щодо обліку хеджування, головним чином, застосовуються перспективно, з деякими обмеженнями винятками.

Товариство планує почати застосування нового стандарту з необхідної дати вступу в силу. Наразі керівництво оцінює вплив даного стандарту.

(a) Класифікація і оцінка

Товариство не очікує значного впливу на свій бухгалтерський баланс і власний капітал при застосуванні вимог до класифікації та оцінки МСФЗ (IFRS) 9. Товариство планує продовжувати оцінювати за справедливою вартістю всі фінансові активи, які оцінюються в даний час за справедливою вартістю.

Позики, а також торгова дебіторська заборгованість утримуються для отримання договірних грошових потоків, і очікується, що вони приведуть до виникнення грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків. Отже, Товариство очікує, що згідно з МСФЗ (IFRS) 9 вони продовжать враховуватися за амортизованою вартістю. Однак Товариство більш детально проаналізує характеристики договірних грошових потоків за цими інструментами, перш ніж робити висновок про те, чи всі інструменти відповідають критер

«Виручка за договорами з покупцями»

МСФЗ (IFRS) 15 був випущений в травні 2014 року і передбачає модель, що включає п'ять етапів, яка буде застосовуватися щодо виручки за договорами з покупцями. Згідно МСФЗ (IFRS) 15 виручка визнається в сумі, що відбиває відшкодування, право на яке організація очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг покупцям.

Новий стандарт по виручці замінить всі існуючі вимоги МСФЗ до визнання виручки. Вимагатиметься повне ретроспективне застосування або модифіковане ретроспективне застосування для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати; при цьому допускається застосування до цієї дати. Товариство планує використовувати варіант повного ретроспективного застосування нового стандарту з необхідною дати вступу в силу. У 2016 році Товариство провела попередню оцінку наслідків застосування МСФЗ (IFRS) 15, результати якої можуть бути переглянуті за підсумками триваючого більш детального аналізу. Крім цього, Товариство приймає до уваги поправки, випущені Радою з МСФЗ в квітні 2016 року, і буде відстежувати зміни в майбутньому.

Наразі Товариство оцінює вплив даного стандарту.

(а) Продаж товарів

Очікується, що застосування нового стандарту до договорів з покупцями, за якими передбачається, що продаж обладнання буде єдиним обов'язком до виконання, не матиме впливу на прибуток або збиток Товариства.

(б) Надання послуг

Згідно МСФЗ (IFRS) 15 розподіл буде здійснюватися на підставі відносної ціни відокремленої продукції. В результаті може змінитися розподіл відшкодування і, отже, розподіл у часі сум виручки, визначеної в зв'язку з такими продажами.

(в) Устаткування, отримане від покупок

Якщо організація отримує або очікує отримання негрошового відшкодування, МСФЗ (IFRS) 15 вимагає, щоб справедлива вартість негрошового відшкодування включалася в ціну угоди.

(г) Вимоги до подання та розкриття інформації

У МСФЗ (IFRS) 15 містяться більш детальні вимоги до подання та розкриття інформації, ніж в діючих МСФЗ. Вимоги до подання несуть значні зміни в існуючу практику і значним чином збільшують обсяг інформації, необхідної до розкриття у фінансовій звітності Товариства. Багато вимог до розкриття інформації в МСФЗ (IFRS) 15 є абсолютно новими.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28 «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством»

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою організацією, яка продается асоційованому підприємству або спільному підприємству або вносить в них. Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ (IFRS) 3, в угоді між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж організація, інвесторів в асоційованого підприємства або спільного підприємств. Рада з МСФЗ перенесли дату вступу даних поправок в силу на невизначений термін, однак організація, яка застосовує дані поправки достроково, повинна застосувати їх перспективно.

Поправки до МСФЗ (IAS) 7 «Звіт про рух грошових коштів»

Поправки до МСФЗ (IAS) 7 «Звіт про рух грошових коштів» є частинною ініціативою Ради з МСФЗ в сфері розкриття інформації і вимагають, щоб організація розкривала інформацію, що дозволяє користувачам фінансової звітності оцінити зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, включаючи як зміни, зумовлені грошовими потоками, так і зміни, не обумовлені ними. При першому застосуванні даних поправок організація не зобов'язана надавати порівняльну інформацію за попередні періоди. Дані поправки вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2017 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Застосування даних поправок повинно бути розкрито Товариством у вигляді додаткової інформації.

Поправки до МСФЗ (IAS) 12 «Визнання відстрочених податкових активів щодо нереалізованих збитків»

Поправки роз'яснюють, що організація повинна враховувати те, чи обмежує податкове законодавство джерела оподаткованого прибутку, проти якої вона може робити відрахування при відновленні такої тимчасової різниці. Крім того, поправки містять вказівки щодо того, як організація повинна визначати майбутній оподаткований прибуток, і описують обставини, при яких оподатковуваний прибуток може передбачати відшкодування деяких активів в сумі, що перевищує їх балансову вартість.

Організації повинні застосовувати дані поправки ретроспективно. Однак при первинному застосуванні поправок зміна власного капіталу на початок самого раннього порівняльного періоду може бути визначено в складі нерозподіленого прибутку на початок періоду (або в складі іншого компонента власного капіталу, відповідно) без рознесення зміни між нерозподіленим прибутком та іншими компонентами власного капіталу на початок періоду. Організації, які застосовують дане звільнення, повинні розкрити цей факт.

Дані поправки вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2017 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Якщо організація застосовує дані поправки до більш раннього періоду, вона повинна розкрити цей факт. Очікується, що дані поправки не зроблять впливу на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Класифікація і оцінка операцій з виплат на основі акцій»

Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Виплати на основі акцій», в яких розглядаються три основних аспекти: вплив умов переходу прав на оцінку операцій з виплат на основі акцій з розрахунками грошовими коштами; класифікація операцій з виплат на основі акцій з умовою розрахунків на нетто-основі для зобов'язань з податку, утримуваного у джерела; облік зміни умов операції з виплат на основі акцій, в результаті якого операція перестав класифікуватися як операція з розрахунками грошовими коштами і починає класифікуватися як операція з розрахунками пайовими інструментами.

При прийнятті поправок організація не зобов'язана перераховувати інформацію за попередні періоди, проте допускається ретроспективне застосування за умови застосування поправок щодо всіх трьох аспектів і дотримання інших критеріїв. Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. В даний час Товариство оцінює можливий вплив цих поправок на її фінансову звітність.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»

МСФЗ (IFRS) 16 був випущений в січні 2016 року і замінює собою МСФЗ (IAS) 17 «Оренда», Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди», Роз'яснення ПКР (SIC) 15 «Операційна оренда - стимули» і Роз'яснення ПКР (SIC) 27 «Визначення сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду». МСФЗ (IFRS) 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відбивали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСФЗ (IFRS) 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (наприклад, оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар буде визнавати зобов'язання щодо орендних платежів (наприклад, зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (наприклад, актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання з оренди при настанні певної події (наприклад, зміну термінів оренди, зміни майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання з оренди в якості коригування активу в формі права користування.

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 практично не змінюється в порівнянні з діючими в даний момент вимог МСФЗ (IAS) 17. Орендодавець будуть продовжувати класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСФЗ (IAS) 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну і фінансову.

Крім цього, МСФЗ (IFRS) 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСФЗ (IAS) 17.

МСФЗ (IFRS) 16 набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати, але не раніше дати застосування організації МСФЗ (IFRS) 15. Орендар має право застосувати даний стандарт з використанням ретроспективного підходу або модифікованого ретроспективного підходу. Перехідні положення стандарту передбачають певні звільнення.

У 2017 році Товариство планує оцінити можливий вплив МСФЗ (IFRS) 16 на свою фінансову звітність.

Нові поправки МСФЗ (IFRS) 4 «Страхові контракти» запропоновані для обговорення

Проект призначений для розв'язання проблеми з різними датами вступу в дію даного стандарту та МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансових інструментів: класифікація і оцінка». Поправки пропонують два варіанти для страхових компаній в рамках МСФЗ (IFRS) 4:

- суміщений підхід (overlay approach) дозволяє рекласифікувати з прибутку або збитків в іншому сукупному облігу деякі доходи або витрати, що виникають в результаті зміни оцінки фінансових активів (після переходу від МСФЗ (IAS) 39 на МСФЗ (IFRS) 9, до вступу в силу нового МСФЗ (IFRS) 4;

- відкладений підхід (deferral approach) дозволяє компаніям, чия основна діяльність - випуск страхових контрактів по МСФЗ (IFRS) 4, використовувати додаткове тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9. Підхід можливий також до вступу в силу МСФЗ (IFRS) 4, однак після 1 січня 2021 року своєю дію припинить.

2.21. Основні облікові оцінки та припущення.

Товариство використовує оцінки та припущення, які впливають на суми активів і зобов'язань, що визначаються у фінансовій звітності протягом наступного фінансового року. Оцінки та припущення постійно переглядаються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин.

Остаточні зобов'язання за вимогами, що заявлені за договорами страхування. Оцінка остаточного зобов'язання, що впливає з вимог за договорами страхування, є найбільш важливою бухгалтерською оцінкою Товариства. Існує декілька причин невизначеності, які необхідно враховувати при оцінці зобов'язань, по яким Товариство в кінцевому випадку буде здійснювати виплати за такими вимогами. Вимоги аналізуються окремо для припинених та не припинених вимог. Розвиток великих втрат аналізується окремо. Вимоги за не припиненими вимогами можуть бути оцінені з більшою надійністю, і процеси оцінки Товариства відображають всі фактори, які впливають на кількість і терміни потоків грошових коштів за цими договорами. Коротший період для врегулювання цих вимог дозволяє Товариству досягти більш високого ступеня впевненості в оціночній вартості вимог, і порівняно мало випадків, що виникли, але не заявлені, існує в кінці року. Однак, чим довше часу необхідно для оцінки виявлення припинених вимог, тим процес оцінки є більш невизначеним по цих вимогам. Практично всі зобов'язання по випадкам, що виникли, але не заявлені, за договорами страхування медичних витрат відносяться до вимог припинених.

Результат збільшення зобов'язань по причині коливання курсу валют та здорожчення витрат на медичні послуги по договорам страхування медичних витрат, укладених подорожуючими за кордон, збитків за договорами страхування авіаційних ризиків, перестраховування та страховий захист, по яким надається у валюті даної країни або міжнародній валюті, та виплата страхового відшкодування проводиться у гривні по курсу Національного банку України на день складання страхового акту, може вплинути на вимоги попереднього року, у зв'язку з високими витратами на врегулювання припинених вимог. За підсумками 2016 року Товариство вважає, що зобов'язання по припиненим вимогам страхування медичних витрат, розраховане станом на кінець року, є адекватним. Тим не менш, зростання вартості буде вимагати визнання додаткових втрат, ніж очікується в даний час.

Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ.

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Товариства застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подает достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Товариства;

- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;

- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;

- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Товариства посилається на прийнятність наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

а) вимоги в МСФЗ, у яких йдеться про подібні та пов'язані з ними питання;

б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Товариства враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийнятні галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

Судження щодо справедливої вартості активів Товариства

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертуються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів.

Протягом звітного 2015 року переоцінка нерухомоті із залученням незалежних оцінювачів не здійснювалася.

Керівництво Товариства вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та

б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Товариства використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати форфети і коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів.

Керівництво Товариства застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з припиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Товариства фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

Використання ставок дисконтування.

Станом на 31.12.2016 середньозважена ставка за портфелем банківських депозитів у національній валюті в банках, у яких не введено тимчасову адміністрацію або не запроваджено ліквідаційну комісію, становила 14,7 % річних, за портфелем депозитів у доларах США - 4,5% річних.

Судження щодо виявлення ознак знецінення активів.

На кожну звітну дату Товариство проводить аналіз дебіторської заборгованості, іншої дебіторської заборгованості та інших фінансових активів на предмет наявності ознак їх знецінення. Збиток від знецінення визнається виходячи з власного професійного судження керівництва за наявності об'єктивних даних, що свідчать про зменшення передбачуваних майбутніх грошових потоків за даним активом у результаті однієї або кількох подій, що відбулися після визнання фінансового активу.

Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю.

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вхідні дані
Грошові кошти та їх еквіваленти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Депозити	Первісна оцінка депозити здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості.	Дохідний	Ставки за депозитними договорами

Боргові цінні папери	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю.	Ринковий, дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, дисконтовані потоки грошових коштів
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий, витратний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовуються остання балансова вартість, ціни закриття біржового торгового дня
Інвестиційна нерухомість	Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Подальша оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий, дохідний, витратний	Ціни на ринку нерухомості, дані оцінки професійних оцінювачів
Дебіторська заборгованість	Первісна та подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.	Дохідний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки
Довгострокові зобов'язання	Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється з урахуванням дисконтування майбутніх грошових потоків	Витратний (з урахуванням ставки дисконту)	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки
Поточні зобов'язання	Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення	Витратний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки

Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток

Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережувані)		Усього	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Дата оцінки	31.12.15	31.12.16	31.12.15	31.12.16	31.12.15	31.12.16	31.12.15	31.12.16
Фінансові активи (депозити в банках)	119313	194737	-	-	-	-	119313	194737
Інвестиційна нерухомість	-	-	25097	24266	-	-	25097	24266
Інвестиції доступні для продажу	-	-	15567	15552	-	-	15567	15552
Інвестиції, до погашення	-	-	3531	2500	-	-	3531	2500

Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	2016	2015	2016	2015
1	2	3	4	5
Інвестиційна нерухомість	24 266	25 097	24 266	25 097
Фінансові активи (депозити в банках)	194 737	119 313	194 737	119 313
Інвестиції доступні для продажу	15 552	15 567	15 552	15 567
Інвестиції, до погашення	2 500	3 531	2 500	3 531
Страхова дебіторська заборгованість	69270	43937	69270	43937
Грошові кошти та їх еквіваленти	64648	77851	64648	77851
Фінансова оренда (довгострокова частина)	122	365	122	365
Фінансова оренда (короткострокова частина)	196	913	196	913
Страхова кредиторська заборгованість	38316	191	38316	191

Справедлива вартість дебіторської та кредиторської заборгованості, а також частини інвестицій, доступних для продажу, неможливо визначити достовірно, оскільки немає ринкового котирування цих активів.

Керівництво Товариства вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилася будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності. Додаткову інформацію щодо змін справедливої вартості фінансових активів в зв'язку з врахуванням ризиків наведено у прим. 8.3.

3. Примітки до звіту про фінансові результати

3.1. Дохід від основної діяльності. Договори страхування

Доходи Товариства визнаються на основі принципу нарахування, коли існує впевненість, що в результаті операції відбувається збільшення економічних вигод, а сума доходу може бути достовірно визначена.

Сума (нарахованих) отриманих премій за видами страхування склали:

ВИДИ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ:	ТІС.ГРН.	
	2015 рік	2016 рік
Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	131 108	

Премії, сплачені (нараховані) перестраховикам, тис.грн. :

	2015 рік	2016 рік
ВИДИ ДОБРОВОЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ:	28964,80	52235,70
Страховання від нещасних випадків	544,4	517,80
Страховання наземного транспорту (крім залізничного)	526,5	1452,90
Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу)	1063,3	1335,90
Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	5786,7	6753,20
Страховання залізничного транспорту	297,5	15,40
Інше страхування майна	12776,0	25782,90
Страховання цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	719,5	1803,60
Інше страхування відповідальності перед третіми особами	2628,1	2914,40
Страховання фінансових ризиків	2434,4	2808,90
Страховання сільськогосподарської продукції	2188,4	8850,70
ВИДИ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ:	53207,20	70820,10
Авіаційне страхування цивільної авіації	52106,2	70588,70
Страховання цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (за договорами міжнародного страхування)	22,1	31,30
Страховання цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкodu, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту	1052,7	0,0
Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	26,2	150,40
Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за внутрішніми договорами)	0,0	49,70
Разом:	82172,0	123 055,8

Страхові виплати

	2015 рік	2016 рік
ВИДИ ДОБРОВОЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ:	70474,10	78617,30
Страховання від нещасних випадків	1364,40	1541,10
Страховання здоров'я на випадок хвороби	348,70	94,10
Медицинське страхування (безперервне страхування здоров'я)	8267,40	10815,20
Страховання наземного транспорту (крім залізничного)	50032	58669,30
Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу)	20,90	57,80
Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	3428,10	1917,40
Інше страхування майна	1645,90	865,90
Страховання цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	290,10	1398,10
Інше страхування відповідальності перед третіми особами	1,80	26
Страховання фінансових ризиків	28,6	0,0
Страховання медичних витрат	5046,2	3232,40
ВИДИ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ:	47424,90	49655,60
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті	307,2	160,80
Авіаційне страхування цивільної авіації	14460,4	12494,90
Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за внутрішніми договорами)	21536,9	28228,70
Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів (за міжнародними договорами)	11100,4	8747,80
Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування	20,0	23,40
Разом:	117899,0	128272,9

Товариство сформувало такі резерви:

- Резерв незароблених премій;
- Резерв заявлених, але не врегульованих збитків та інших належних виплат страхових сум;
- Резерв збитків, що виникли, але не заявлені;
- Резерв витрат на врегулювання збитків;
- Резерв катастроф;
- Резерв коливання збитковості;

Технічні резерви представлені такими категоріями дозволених активів згідно розділу 6 Умови забезпечення платоспроможності страховика звіту страховика в Нацкомфінпослуг :

	2015	2016
грошові кошти на поточному рахунку	5 885	12 035
банківські вклади (депозити)	191 279	207 694
права вимоги до перестраховиків	91 381,4	77 367
нерухоме майно	69 705,3	62 182
акції	15 567,3	0,00
облігації	3 531	2 500
Разом:	377 349	361 778

При формуванні страхових резервів Компанія дотримуватися вимог законодавства України. Відповідно до пункту 14 МСФЗ 4 «Страхові контракти» ми:

- визнали як зобов'язання будь-які резерви щодо ймовірних майбутніх страхових виплат, якщо такі страхові виплати виникають за страховими контрактами, які не існують на кінець звітної періоду (такі як резерв катастроф та коливань збитковості);
- провели перевірку адекватності зобов'язань;
- не проводили взаємозалік: щодо активів перестраховування проти відповідних страхових зобов'язань; або доходів або витрат за договорами перестраховування проти витрат або доходів за відповідними страховими контрактами;
- слідували за тим, чи не зменшилась корисність його активів перестраховування з урахуванням того, що МСБО та МСФЗ не визначають методів формування резервів, але мають певні застереження, при формуванні резерву незароблених премій – метод розрахунку «1/365» основний метод , решта – допустима альтернатива, ми застосовували метод розрахунку «1/4», як допустиму альтернативу, а при формуванні резерву збитків, які виникли, але не заявлені визначається за кожним видом страхування з урахуванням умов договорів на підставі відомих вимог страховальників, у залежності від сум фактично заяваних або очікуваних страховальниками збитків у результаті настання страхового випадку.

Зобов'язання зі страхування

Оцінка страхових резервів здійснюється шляхом обчислення за методами, визначеними законодавством , для відображення зобов'язань за договорами страхування в Компанії формуються страхові резерви за такими методами:

резерв незароблених премій включає частки від сум надходжень страхових платежів, що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату. Розрахунок резерву незароблених премій здійснюється за кожним видом страхування на будь-яку звітну дату за методом, визначеним Законом України «Про страхування». Для розрахунку резерву незароблених премій на будь-яку дату приймаються страхові платежі у розмірі 80 відсотків нарахованих страхових платежів з відповідних видів страхування з попередніх дев'яти місяців розрахункового періоду. Розрахунок частки перестраховиків у резервах незароблених премій на будь-яку дату здійснюється у порядку, за яким визначається величина резервів незароблених премій. Резерв незароблених премій розраховується методом ¼; Зобов'язання за виплатами страхових відшкодувань визнаються на дату затвердження страхового акту, який є підставою для нарачування в бухгалтерському обліку страхового відшкодування, та відображаються в балансі за номінальною вартістю.

Зобов'язання за розрахунками з перестраховиками визнаються на дату початку дії договору перестраховування та відображаються в обліку відповідно до умов договору перестраховування.

Зобов'язання з комісійної винагороди страхових агентів у бухгалтерському обліку визнаються на дату підписання актів виконаних робіт із агентської винагороди. Зобов'язання з комісійної винагороди оцінюються відповідно до ставки комісійної винагороди за видами страхування, які встановлюються відповідно до отриманих страхових платежів за договорами, укладеними за посередництва агентів.

3.2. Інші операційні доходи

	2016 р.	2015 р.
Дохід від регресних вимог	11301	9286
Дохід від операційної оренди інвестиційної нерухомості	5274	4509
Дохід від впливу курсів валют на монетарні статті	-	30721
Результат зміни відстрочених аквізиторських витрат	0,00	11769
Доходи, пов'язані з МТСБУ	1434	1154
Результат продажу необоротних активів	3740	3674
Дохід від зміни справедливої вартості активів	109	28
Інші доходи	385	482
Всього	22243	61623

3.3. Інші фінансові доходи

Доходи за відсотками, нараховані за період:	2016 р.	2015 р.
Доходи за відсотками по депозитам, розміщеним у банках	20255	11757
Доходи за облігаціями	1247	499
Разом доходи за відсотками	21502	12256

3.4. Інші доходи

	2016 р.	2015 р.
Доходи від списання кредиторської заборгованості	8	48
Доходи від реалізації фінансових інвестицій	8498	0
Інші доходи	838	0
Всього	9344	48

3.5. Елементи операційних витрат

	2016 р.	2015 р.
Матеріальні витрати	3914	6953
Витрати на оплату праці	16724	14758
Відрахування на соціальні заходи	1355	4246
Амортизація	4567	6951
Інші операційні витрати	250807	214465
Всього	277367	247373

3.5.1. Адміністративні витрати

	2016 р.	2015 р.
Заробітна плата	13836	6476
Витрати по забезпеченню на виплату відпусток	1314	190
Відрахування до соціальних фондів	594	1060
Амортизація на необоротні активи	4204	4001
Витрати на зв'язок	323	349
Витрати на оренду	306	1691
Банківське обслуговування	2041	2263
Поточний ремонт, утримання автотранспорту	476	686
Поточний ремонт, утримання інших необоротних активів та офісного обладнання	2115	1948
Аудиторські послуги	891	1058
Маркетингово-інформаційні послуги	15916	12820
Юридичні та консультативні послуги	161	981
Господарські витрати	108	815
Витрати на утримання зовнішньої Спостережної Ради	1188	643
Витрати на відрядження	164	101
Інші витрати	357	101
Разом:	43994	35183

3.5.2. Витрати на збут

	2016 р.	2015 р.
Комісійна винагорода	89044	88674
Амортизаційні відрахування	1640	2495
Заробітна плата продавців	3378	6080
Відрахування до соціальних фондів	807	2384
Витрати на зв'язок	542	538
Витрати на оренду	1755	2678
Поточний ремонт, утримання інших необоротних активів та офісного обладнання	2005	1493
Маркетингові послуги	64414	21573
Інші витрати на збут послуг	940	181
Разом:	164525	126096

3.5.3. Інші операційні витрати

	2016 р.	2015 р.
Заробітна плата	1092	2060
Відрахування до соціальних фондів	257	796
Амортизація на необоротні активи	213	451
Витрати на зв'язок	323	253
Витрати на оренду	322	1285
Витрати на податки, збори та обов'язкові платежі (крім витрат з податку на прибуток)	1396	457
Поточний ремонт, утримання автотранспорту	250	308
Поточний ремонт, утримання інших необоротних активів та офісного обладнання	473	642
Маркетингово-інформаційні послуги	14335	11234
Витрати, пов'язані з врегулюванням страхових випадків	5265	4640
Витрати, пов'язані з Моторно-транспортним страховим бюро України	3136	2072
Витрати, пов'язані з перестрахованням	0	1073
Інші витрати страхової діяльності	3362	1128
Витрати, пов'язані з вибуттям дочірньої компанії	0	56086
Витрати від операційних курсових різниць	870	
Зміна відстрочених аквізиторських витрат	13114	
Інші витрати	7839	2145
Разом:	52247	84630

3.6. Фінансові витрати

	2016 р.	2015 р.
Відсотки за кредит	0	725
Амортизація фінансових зобов'язань з використанням методу ефективного ставки відсотка	0	16
Фінансові витрати при фінансовій оренді	362	820
Всього	362	1561

3.7. Інші витрати

	2016 р.	2015 р.
Собівартість фінансових інвестицій	8706	10
Інші витрати	117	
Всього	8823	10

3.8. Витрати з податку на прибуток

	2016 р.	2015 р.
Поточний податок на прибуток	9675	9965
Відкладений податок на прибуток	-752	3498
Всього	8923	13463

Діюча ставка податку на прибуток в Україні становила в 2016 р. - 18% та податку на доходи страховика - 3%.

4. Примітки до Балансу

4.1. Основні засоби та інвестиційна нерухомість

	Малоцінні необоротні активи	Автомобілі	Інші основні засоби	Будівлі, приміщення, земельні ділянки	Інвестиційна нерухомість	Всього
Первісна вартість на 01.01.2016 р.	3862	6169	20875	66147	35566	132619
Надходження	362	-	1440	-	-	1802
Передача	-	-	-	-	-	-
Вибуття	65	895	332	2725	-	4017
Первісна вартість на 31.12.2016 р.	4159	5274	21983	63422	35566	130404
Накопичена амортизація на 01.01.2016 р.	3862	4617	19583	20866	10469	59397
Амортизація за період	362	655	874	1774	831	4496
Вибуття	65	895	330	1213	-	2503
Накопичена амортизація на 31.12.2016 р.	4159	4377	20127	21427	11300	61390
Залишкова вартість на 01.01.2016 р.	-	1552	1290	46287	25097	74226
Залишкова вартість на 31.12.2016 р.	-	897	1854	41966	24266	69013

4.2. Нематеріальні активи

	2016р.	2016р.
Первісна вартість на початок року	18072	20989
Надійшло за рік	3014	968
Вибуло протягом року	97	-
Первісна вартість на кінець року	20989	21957
Знос на початок року	9499	10895
Нараховано амортизації за рік	1493	1559
Вибуло протягом року	97	-
Знос на кінець року	10895	12454
Балансова вартість на 01.01.16 року	8573	10094
Балансова вартість на 31.12.16 року	10094	9503

4.3. Фінансові інвестиції

Класифікація фінансових інвестицій на 31.12.2015 р.

Назва	Код ЄДРПОУ	Кількість, шт.	Номінальна вартість, грн.	Сума, грн.	Вартість пакета, грн.
ПАТ «ЗНВКІФ «Альтаір-Інвест»	35372341	1613	1000,00	1613000,00	9 273 345,00
ТЗОВ «Готельбуд»	34703599	19969	50,00	998450,00	1 002 500,00
ВДПФ «Фаворит»	35759595	25	1000,00	25000,00	43 844,25
АТ «Українська автомобільна корпорація»	03121566	850	15,00	12750,00	17 000,00
ПАТ «Мостобуд»	01386326	235	10,00	2350,00	2 420,50
ПАТ «Алчевський металургійний комбінат»	05441447	3834552	0,10	383455,20	39 495,89
ПАТ «Світло шахтаря»	00165712	100000	0,10	10000,00	15 000,00
ПАТ «Карлсберг Україна»	00377511	15000	1,00	15000,00	112 500,00
ПАТ «ЄМЗ»	00191193	24	15,25	366,00	325,20
ПАТ «Запоріжжябразив»	00222226	24500	0,05	1225,00	14 700,00
ПАТ «Запоріжкокс»	00191224	15000	0,01	150,00	35 985,00
ПАТ «СаніБев Україна»	30965655	117000	0,01	1170,00	9 009,00
ПАТ «СВЗ»	00210890	25000	1,05	26250,00	2 725

ІНФОРМАЦІЯ про учасників (засновників) фінансової установи станом на 31.12.2016р. Акціонери з часткою участі більше 0,5% (станом на 31.12.2016р.)

Найменування юридичної/фізичної особи	Грошовий еквівалент частки	У відсотковому відношенні
Whiteford Limited	81 581 212 грн.	42,3359%
EBRD	45 561 234 грн.	23,6436%
Bedivere Investments Limited	16 171 709 грн.	8,3922%
Genesis Emerging Markets Opportunities Fund Limited	15 016 512 грн.	7,7927%
Goldman Sachs International	13 333 333 грн.	6,9192 %
Financial and Investment Energy Holding (F.I.E.H.) Establishment	8 878 606 грн.	4,6075%
Ratto Holding Limited	6 886 363 грн.	3,5736%
JSC BG Capital	2 827 391 грн.	1,4673%
UBS Fin Limited	1 709 674 грн.	0,8872%
Інші (151 особа)	733 966 грн.	0,3808%

Всього статутного капіталу 192700 тис.грн.

4.8. Довгострокові зобов'язання

До складу довгострокових зобов'язань входять :

Назва рядка балансу	01.01.2016	31.12.2016
Сума страхових резервів	236883	283432
Довгострокові кредити банків	-	-
Забезпечення виплат персоналу	2127	1974
Інші довгострокові зобов'язання	6315	6176
Всього	245325	291582

4.9. Фінансова оренда

Мінімальні орендні платежі представлені наступним чином:

	Мінімальні орендні платежі (недисконтовані) на 31 грудня		Дисконтована вартість чистих мінімальних орендних платежів на 31 грудня	
	2016	2015	2016	2015
Протягом одного року	196	913	118	617
Від одного до двох років	122	303	74	303
Від двох до трьох років	0	62	0	21
Всього	318	1278	192	941
За вирахування суми відсотків	(126)	(337)	-	-
Дисконтована вартість чистих мінімальних орендних платежів	192	941	192	941

Зобов'язання з фінансової оренди представлені наступним чином:

	31 грудня 2016	31 грудня 2015
Інші непоточні зобов'язання	122	365
Поточна заборгованість за непоточними зобов'язаннями	196	913

Товариство станом на 31.12.2016 р. має 12 договорів про фінансову оренду автомобілів. Для останнього договору закінчується у січні 2019 року. Ряд договорів фінансової оренди закінчили свою дію в 2016 році. Розрахунок відсотків по договорах відбувається на основі розрахунку внутрішньої ставки дохідності від майбутнього потоку грошових коштів.

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років орендоване обладнання балансовою вартістю 793 тис. грн. та 1418 тис. грн. відповідно відображено у складі основних засобів наступним чином:

	Первісна вартість	Накопичена амортизація	Балансова вартість
Станом на 31.12.2015 року	8589	(5053)	3536
Станом на 31.12.2016 року	2554	(1761)	793

4.10. Інша кредиторська заборгованість.

Інша кредиторська заборгованість	01.01.2016	31.12.2016
Аванси отримані	2809	580
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	913	196
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	163	1610
Розрахунки з бюджетом	2	287
у тому числі з податку на прибуток	0	0
Розрахунки з оплати праці	30	23
Розрахунки за страхуванням	-	-
Поточна кредит зборгов за страх діяльність	191	38316
Поточні забезпечення	1176	1050
Інші поточні зобов'язання (перестраховування)	8572	2194
Всього	13856	44256

5. Інші примітки

5.1. Зміна облікової політики.

Фінансова звітність Товариства за 2016 р. представлена по обліковій політиці у відповідності з МСФЗ. Змін облікової політики не було.

5.2. Виправлення помилок

Товариством здійснено виправлення помилки щодо завищення віднесення затрат на фінансовий результат 2015 року в сумі 3003 тис.грн. за рахунок зменшення витрат з податку на прибуток та відповідно зменшення непокритого збитку станом на 01.01.2016 р.

5.3. Сегменти.

У силу специфіки діяльності Товариства господарсько-галузеві та географічні сегменти не виділені.

5.4. Умовні зобов'язання та операційні ризики.

Умови господарської діяльності.

Економіці України властиві деякі риси ринку, що розвивається. Зокрема не конвертованість української гривні, валютний контроль, а так само інфляція. Існує податкове та митне законодавство України допускає різні трактування і схильне до частих змін.

Хоча в економічній ситуації намітилися тенденції до поліпшення, економічна перспектива України багато в чому залежить від ефективності економічних заходів, фінансових механізмів та грошової політики, що вживаються Урядом, а так само розвиток фіскальної, правової та політичної системи.

Нестійкість на міжнародних страхових ринках та на страховому ринку України.

Економіки багатьох країн відчули нестійкість на ринку. Значний спад попиту вплинув на зупинку деяких підприємств. Внаслідок ситуації, яка склалася на Україні та за кордоном, незважаючи на можливе вживання стабілізаційних заходів українським Урядом, на дату затвердження даної фінансової звітності мають місце фактори економічної нестійкості. Стан економічної нестійкості може тривати і надалі, і, як наслідок, існує ймовірність того, що активи Компанії не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності, що вплине на результати його діяльності.

Економічне середовище

Товариство здійснює свою основну діяльність на території України. Закони та нормативні акти, які впливають на операційне середовище в Україні, можуть швидко змінюватися.

Економіка України знаходиться в обтяжуючому стані, говорити про її зріст не приходиться. Імітація ключових реформ, корупція в вищих ешелонах влади, слабкість банківської системи, відсутність чіткої і зрозумілої стратегії економічного розвитку не дають приводу очікувати росту в найближчій перспективі. Зовнішні фактори зараз здійснюють мінімальний вплив на вітчизняну економіку. Низькі світові ціни на основні продукти експорту скоріше благо для країни, так як змушують модернізуватися, шукати і розвивати нові конкурентні переваги, нові ринки, нові продукти, а не просто експлуатувати старий ресурс. Саме рішення внутрішніх проблем дозволить Україні дивитися уперед.

Подальший економічний розвиток залежить від спектру економічних заходів, які вживаються українським Урядом, а також інших подій, які перебувають поза зоною впливу Товариства. Майбутнє спрямування економічної політики з боку українського Уряду може мати вплив на реалізацію активів Товариства, а також на здатність Товариства сплачувати заборгованості згідно зі строком погашення. Керівництво Товариства провело найкращу оцінку щодо можливості повернення та класифікації визначених активів, а також повноти визначених зобов'язань. Однак Товариство ще досі знаходиться під впливом нестійкості, вказаної вище.

Знецінення національної валюти

Національна валюта – українська гривня (грн.) – знецінилася у порівнянні з основними світовими валютами. Офіційні обмінні курси, які встановлюються Національним банком України.

Динаміка зміну курсів :

Період	USD		Євро	
	абсолютне значення	%	абсолютне значення	%
31.12.11	7,9898		10,2981	
31.12.12	7,9930	0,0032	10,5372	0,2391
31.12.13	7,9930	0,0000	11,0415	0,5044
31.12.14	15,7686	7,7756	19,2329	8,1914
31.12.15	24,0007	8,2321	26,2231	6,9902
31.12.16	27,1909	3,1902	28,4226	2,1995

Керівництвом Товариства проаналізовано критерії, які характеризують показник гіперінфляції визначений у параграфі 3 МСБО (IAS) 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції». До уваги були прийняті додаткові характеристики, а саме фактор динаміки змін рівня інфляції, прогноз Національного банку України щодо інфляції на наступний звітний період. Керівництво Товариства прийшло до висновку, що не можна однозначно ідентифікувати наявність гіперінфляції в економіці функціональної валюти України, гривні. При складанні цієї фінансової звітності не застосовувалися норми стандарту МСБО (IAS) 29. Показники фінансової звітності не перераховувалися з метою відображення впливу інфляції.

Ступінь повернення дебіторської заборованості та інших фінансових активів.

Внаслідок ситуації, яка склалася в економіці України, а також як результат економічної нестійкості, що склалася на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Товариства.

Ступінь повернення цих активів у звичайній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Товариства, спрямованих різними країнами на досягнення економічної стабільності та пожевлення економіки. Ступінь повернення дебіторської заборгованості підприємству визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку Керівництва, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

Можливість виникнення потенційних податкових зобов'язань

Внаслідок наявності в українському комерційному законодавстві, й податковому зокрема, положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачень, а також через практику, що склалася в загалом нестійкому економічному середовищі, за якої податкові органи доволіно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Товариства, ймовірно, що Товариство змушене буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрапи та резерви, а також на ринковий рівень цін на угоди. На думку керівництва, Товариство сплатила усі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Податкові звіти можуть переглядатися відповідними податковими органами протягом трьох років.

Оподаткування.

Українське податкове, валютне та митне законодавство допускає різні тлумачення і схильне до частих змін. Інтерпретація керівництвом Товариства даного законодавства стосовно операцій та діяльності Товариства може бути оскаржена відповідними фіскальними органами. Недавні події, що відбулися в Україні, вказують на те, що податкові органи можуть зайняти жорсткішу позицію при інтерпретації законодавства і перевіряти податкових розрахунків. Як наслідок можуть бути донараховані податки, пені, штрафи.

На думку керівництва Товариства, станом на 01 січня 2017 року відповідні положення законодавства інтерпретовані ним коректно, ймовірність збереження фінансового становища, в якому знаходиться Товариство у зв'язку з податковим і валютним законодавством, є високою. Для тих випадків, коли, на думку керівництва Товариства, існують значні сумніви у схоронності зазначеного положення Товариства, у фінансовій звітності визнані належні зобов'язання.

Судові позови.

У ході звичайної діяльності Товариства є об'єктом судових розглядів і позовів. Керівництво Товариства вважає, що жоден з цих позовів, окремо або в сукупності, не відображає значного впливу на фінансовий стан або результати діяльності Товариства.

5.5. Фінансові ризики.

Діяльність Товариства характерна значна кількість ризиків, включаючи вплив змін заборгованості, курсів обміну іноземних валют. Управління ризиками спрямоване на зменшення непередбачуваності фінансових ризиків та негативного впливу на фінансові результати Товариства.

Керівництво Товариства визнає, що діяльність пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестійкому ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямом впливу яких задалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено ринковий ризик та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий ризик та інший цінновий ризик. Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Товариство не здійснює торгівлю фінансовими активами зі спекулятивною метою і не випускє опціонів. Товариство укладає контракти, що передбачають передачу страхового ризику, фінансового ризику або одночасно страхового та фінансового ризиків.

Далі описані найбільші фінансові ризики, яких зазнає Товариство.

Управління фінансовими ризиками

Товариство наражається на фінансові ризики внаслідок наявності у неї фінансових та страхових активів, а також страхових зобов'язань в т.ч. за перестрахованими контрактами. Найважливішою складовою фінансового ризику, на який Товариство наражається передусім внаслідок характеру своїх інвестицій та зобов'язань, є кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик (ризик процентної ставки та валютний ризик). Ці ризики виникають у зв'язку з невідповідністю строків погашення активів та зобов'язань і відкритими позиціями процентних ставок та іноземних валют, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Товариство управляє цими позиціями з метою отримання довгострокового інвестиційного доходу, що перевищує її зобов'язання за страховими контрактами. Товариство регулярно готує звіти за портфелями, контрагентами та категоріями активів та зобов'язань, які поділяються на ключовому управлінському персоналу. Основними методами управління активами та пасивами, який застосовує Товариство, є забезпечення відповідності суми активів та зобов'язань за страховими та інвестиційними контрактами за видами виплат власникам контрактів. Товариство не змінювало процеси управління ризиками протягом періодів, представлених у цій звітності.

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншій стороні. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація, щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ✓ ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ✓ ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ✓ ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національним рейтинговою шкалою;
- ✓ ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповнення депозитів протягом останніх п'яти років.

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший цінновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражається на ринковий ризик у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти.

Інший цінновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки ринкового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінного ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефективним прибутком.

Даний метод оцінки проводиться на основі аналізу історичної волатильності фондового індексу ПФТС за останні 5 років.

Керівництво Товариства визначило, що балансова вартість фінансових активів у вигляді цінних паперів в сумі 15552 тис. грн. є незначною – 2,58 % від вартості всіх активів станом на 31.12.2016 р.. Тому даний ризик не оцінювався, як такий що є значним.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів. Для мінімізації збитків та контролю за валютними ризиками Товариство контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Активи, які наражаються на валютні ризики

Тип активу	31 грудня 2015	31 грудня 2016
Банківські депозити	104 719	141 721
Дебіторська заборгованість	8 865	36 863
Частка перестраховиків у збитках	54 797	82 631
Всього	168 381	261 215

Частка в активах Товариства 32,2% 43,3%

Товариство проводить операції як в національній валюті України так і іноземних валютах. Залишки валютних коштів на рахунку підприємства є суттєвими. Всі інші змінні величини залишаються постійними. Станом на 31.12.16р. Товариство має депозити у іноземній валюті, тому її фінансовий стан є чутливим до впливу зміни іноземних валют. За даними стрес-тесту, проведеного Товариством на 31.12.2016 року, вплив підвищення курсу іноземної валюти відносно гривні на 25% - позитивний і складає 8,4% зміни вартості чистих активів, а вплив росту національної валюти відносно іноземної на 25% - негативний і складає 6,9% зниження вартості чистих активів.

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватися і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, керівництво Товариства контролює частку активів, розцінених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Товариства здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Товариство має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики

Тип активу	31 грудня 2015	31 грудня 2016
Банківські депозити	119 313	231 336
Облігації	3 531	2 500
Всього	122 844	233 836

Частка в активах Товариства, 23,1%; 38,8%

Для оцінки можливих коливань відсоткових ставок Товариство використовувало історичну волатильність відсоткових ставок за строковими депозитами (до 1 року) за останні 5 років з оприлюдненою інформацією НБУ.

Товариство визначило середній рівень коливань відсоткових ставок за короткостроковими депозитами на рівні $\pm 9,9$ процентних пункти. Проведений аналіз чутливості заснований на припущенні, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 9,9 процентних пункти на вартість чистих активів Товариства.

Можлива зміна справедливої вартості боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою розрахована як різниця між дисконтованими грошовими потоками за діючою ставкою та дисконтованими грошовими потоками у разі зміни відсоткової ставки за кожним фінансовим інструментом.

Відсоткові ризики

Тип активу	Вартість	Середньозважена ставка по Компанії	Потенційний вплив на чисті активи Товариства в разі зміни відсоткової ставки
На 31.12.2016 р.			
Можливі коливання ринкових ставок + 9,9% пункти - 9,9% пункти			
Банківські депозити	231 336	14,7%	+3378
Облігації	2 500	20%	+50
Разом	233 836		+3428
На 31.12.2015 р.			
Можливі коливання ринкових ставок + 4,0% пункти - 4,0% пункти			
Банківські депозити	119313	11%	+ 13 124
Облігації	3 531	14%	+494
Разом	122844		+13 618

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'яз

ванням історичних даних щодо рівнів збитковості. Окремо було оцінено фактичні витрати на врегулювання справ. Зміну курсу валют враховано в оцінках та звітності в повному обсязі.

5.7. Операції з пов'язаними особами

Протягом 2016 року компенсації провідному управлінському персоналу в загальній сумі склали 13 123 тис. грн., в тому числі короткострокові виплати.

До пов'язаних сторін або операцій з пов'язаними сторонами належать:

- підприємства, які прямо або опосередковано контролюють або перебувають під контролем, або ж перебувають під спільним контролем разом з Товариством;
- асоційовані компанії;
- спільні підприємства, у яких Товариство є контролюючим учасником;
- члени провідного управлінського персоналу Товариства;
- близькі родичі особи, зазначеної вище;
- компанії, що контролюють Товариства, або здійснюють суттєвий вплив, або мають суттєвий відсоток голосів у Товаристві;
- програми виплат по закінченні трудової діяльності працівників Товариства або будь-якого іншого суб'єкта господарювання, який є пов'язаною стороною Товариства.

	2015		2016	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього	Операції з пов'язаними сторонами	Всього
1	2	3	4	5
Реалізація послуг	4178	4178	11249	11249
Дебіторська заборгованість	-	-	90	90
Торгова кредиторська заборгованість	413	413	408	408
Компенсація провідному управлінському персоналу	4804	4804	13123	13123

5.8. Управління капіталом

Товариство здійснює управління капіталом з метою досягнення наступних цілей:

- зберегти спроможність Товариства продовжувати свою діяльність так, щоб воно і надалі забезпечувало дохід для учасників Товариства та виплати іншим зацікавленим сторонам;
- забезпечити належний прибуток учасникам товариства завдяки встановленню цін на послуги Товариства, що відповідають рівню ризику.

Керівництво Товариства здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво аналізує вартість капіталу та притаманні йому складовим ризики. На основі отриманих висновків Товариство здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування.

Товариство дотримується вимог щодо мінімального розміру статутного капіталу, встановленого Ліцензійними умовами провадження страхової діяльності в сумі, не меншій 1 млн. євро.

5.9. Події після Балансу

Не існує подій, що відбулися після 31 грудня 2016 року, які вимагають коригування або розкриття у фінансовій звітності та можуть мати суттєвий вплив на фінансовий стан Товариства. Немає і не передбачається пред'явлення до Товариства будь-яких претензій, пов'язаних із судовими справами.

5.10. Затвердження фінансових звітів.

Фінансові звіти затверджені

Голова Правління ПАТ «СК«Універсальна» _____ Музичко О.В.
Головний бухгалтер _____ Галицька Н.В.

Аудиторський висновок (ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА) ЩОДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «УНІВЕРСАЛЬНА» СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2016 РОКУ

Акціонерам ПАТ «Страхова компанія «Універсальна»
Керівництву ПАТ «Страхова компанія «Універсальна»

Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

ЗВІТ ЩОДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Нами, аудитором ТОВ «Аудит Консалтинг Груп» проведено аудит прикладеної фінансової звітності Публічного акціонерного товариства «Страхова компанія «Універсальна», яка містить:

- баланс (звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2016 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за 2016 рік;
- звіт про рух грошових коштів за 2016 рік;
- звіт про власний капітал за 2016 рік;
- описання важливих аспектів облікової політики та інші примітки до фінансової звітності за 2016 рік (надалі разом – «фінансова звітність»).

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову звітність. Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за складання і достовірне подання цієї фінансової звітності згідно нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, а також Міжнародних стандартів фінансової звітності та за такої внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає необхідним для забезпечення складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора. Відповідальністю аудитора є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на основі результатів аудиту. Ми провели аудит у відповідності з вимогами Закону України «Про аудиторську діяльність» та Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Ці стандарти вимагають від нас дотримання відповідних етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриття інформації у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання та достовірного подання суб'єктом господарювання фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Товариства. Аудит включає також оцінку відповідності використаної облікової політики, прийнятності облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, та загального подання фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні і належні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Підстава для висловлення умовно-позитивної думки. Під час проведеної аудиторської перевірки встановлено, що частина поточних фінансових інвестицій, зазначених у примітці 4.3 «Фінансові інвестиції», в сумі 9317 тис. грн. є заблокованими згідно виписки про стан рахунку в цінних паперів, причому Товариством не проведено переоцінку таких фінансових інвестицій до їх справедливої вартості та не здійснено тестування на зменшення їх корисності відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності. За даними аудиторів справедлива вартість зазначених фінансових інвестицій може дорівнювати нулю станом на 31.12.2016р., внаслідок чого власний капітал Товариства може зменшитися на 9317 тис. грн. Проте з урахуванням наявної невизначеності щодо можливої вартості реалізації таких фінансових інвестицій вартісна оцінка буде залежати від застосованих припущень щодо поведінки ринкових цін на цінні папери у майбутньому та може відрізнятися від професійного судження аудиторів, тому ми не можемо дати висновок по вказаним моментам.

Умовно-позитивна думка. На нашу думку, за винятком впливу питань, про які йдеться у параграфі «Підстава для висловлення умовно-позитивної думки», фінансова звітність, підготовлена на концептуальній основі Міжнародних стандартів фінансової звітності, відображає достовірно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Публічного акціонерного товариства «Страхова компанія «Універсальна» станом на 31 грудня 2016 року, а також результати його діяльності, рух грошових коштів та капіталу за 2016 рік згідно з визначеною концептуальною основою фінансової звітності та прийнятої облікової політики, відповідає встановленим вимогам чинного законодавства України та Міжнародних стандартів фінансової звітності з урахуванням наступного пояснення.

Пояснювальний параграф. Не вносячи додаткових застережень до цього аудиторського звіту, звертаємо увагу на Примітку 5.4. «Умовні зобов'язання та операційні ризики» до цієї фінансової звітності та на той факт, що не зважаючи на стабілізаційні заходи, які вживаються Урядом України з метою підтримки підприємницького сектору, існує невизначеність щодо зовнішніх та внутрішніх факторів ринкових коливань в українській економіці. Ми не маємо змоги передбачити можливі майбутні зміни у цих умовах та їх вплив на фінансовий стан, результати діяльності та економічні перспективи Товариства.

Генеральний директор

(сертифікат серії А № 006035 чинний до 26.12.2020р.) _____ Ю. С. Щоткіна
Дата видачі аудиторського висновку (звіту): 18 квітня 2017 року
Адреса: 03134 м. Київ, вул. Симиренка 26-А, к.88